نخستین هفته نامه بازار سرمایه ایران

بورس اطلاعات
ETELAAT BOURSE

ویژه هشتمین نمایشگاه بین المللی
بورس، بانک و بیمه

هفته‌نامه بورس را از مهمانداران ماهان، کاسپین، تابان
کیش‌ایر و ایران ایرتور بخواهید

سال هفتم ■ شماره ۴۲۴ ■ ویژه هشتمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه

گروه مالی غدیر
نماد غدیر
نشان ماندگار در خلق ارزش و نوآوری مالی
www.ghadirfg.com

نیکان رسانه بازار سرمایه
Nikan Capital Market Media
باکیفیت‌ترین اطلاعات بازار سرمایه را بی واسطه از ما بخواهید
www.nikanresaneh.ir
در هشتمین نمایشگاه بین المللی بورس، بانک و بیمه در غرفه ۱۱۴ منتظر دیدارتان هستیم

■ رویکردهای نوین در کیش اینوکس ۲۰۲۱
■ از سراب تا واقعیت سرمایه‌گذاری خارجی در کشور

کیش اینوکس در رویای داووس

صفحه ۳
صفحه ۲

سرمقاله

الزام توسعه تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی

شاهین شایان آرانی

تأمین مالی پروژه‌های دولتی معمولاً حجم بالا، ماهیت بلندمدت و استراتژیک دارند. اکثر پروژه‌های دولتی مرتبط با طرح‌های زیر بنایی و ساختاری بوده که منابع موردنیاز آن‌ها کمتر از طریق بازارهای سرمایه جذب می‌شود. ماهیت بلندمدت، ریسک نسبی بالا و سوددهی نسبتاً پایین عامل اصلی عدم توان جذب منابع مالی برای طرح‌های دولتی از طریق بازار سرمایه است. عمده روش‌های جذب منابع مالی برای این‌گونه طرح‌ها از طریق انتشار اوراق بدهی یا قرضه در سطح داخلی و یا بین‌المللی، تضمین‌شده توسط دولت‌ها و یا از طریق جذب منابع از بانک‌های توسعه‌ای بین‌المللی صورت می‌گیرند.

صفحه ۷

یادداشت

صنعت بیمه؛ مصمم در مسیر تحول دیجیتال

اسماعیل دلفراز

صفحه ۶

مهمترین چالش صنعت بانکداری

میثم درخشنده

صفحه ۴

فرصتی برای بین‌المللی‌شدن

جعفر ربیعی

صفحه ۶

دیدگاه

رویکردهای نوین در کیش اینوکس ۲۰۲۱

آریا حمیدیان
مدیرعامل شرکت بهاران تدبیر کیش

ایده برگزاری یک رویداد که شامل نمایشگاه و نشست‌های تخصصی در حوزه بازار سرمایه و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری باشد و تمامی حلقه‌های این حوزه شامل بخش‌های مالی، پولی، نهادهای قانونگذار، کارگزاران، سرمایه‌گذاران و سرمایه‌پذیران را در برگیرد، از سال‌ها قبل و در جریان همکاری با سازمان‌ها و نهادهای مختلف در برگزاری نمایشگاه تخصصی به ویژه در حوزه بازار سرمایه و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری، ذهن نگارنده این سطور را به خود مشغول کرده بود. رویدادی که توسط بخش خصوصی، مستقل از سازمان‌ها و نهادهای حاکمیتی و با مشارکت کلیه دست اندرکاران اصلی اکوسیستم توسعه اقتصادی کشور در بخش‌های دولتی و خصوصی و با هدف بررسی و تجزیه و تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های اقتصاد کشور در حوزه‌های کلان و ارائه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های موجود، در فضایی مناسب و با هدف کسب دستاوردهای مطلوب برای اقتصاد کشورمان برگزار شود. در سال ۱۳۹۲ بر اساس شرایط و مقتضیات آن روزهای اقتصاد کشور، فرصت اجرایی شدن این ایده فراهم شد.

پس از ۶ ماه تلاش شبانه‌روزی، سرانجام مسئولان و دست‌اندرکاران بخش‌های مختلف بازار سرمایه، متولیان سرمایه‌گذاری با درک اهمیت این رویداد از آن حمایت کردند و برگزاری رویداد کیش اینوکس قطعیت پیدا کرد. جزیره کیش به دلیل برخورداری از زیرساخت‌های مناسب و محیط آرام و مناسب برای برگزاری این رویداد انتخاب شد. سرانجام در مهرماه ۱۳۹۳ اولین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی‌سازی و نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کشور برگزار شد. تجربه نخست گرچه خالی از ایراد و اشکال نبود، اما رضایت قابل توجه مشارکت‌کنندگان و دریافت بازخوردهای فراوان از جمله پیام‌ها و تشویق‌های دلگرم‌کننده، ما را به ادامه مسیر امیدوارتر کرد.

در ارزیابی مسیر طی شده، به اذعان شمار زیادی از مقامات و مدیران ارشد اقتصادی، دست اندرکاران، صاحبنظران، کارشناسان و فعالان بازار، کیش اینوکس توانسته به محلی برای اجتماع و اجماع نخبگان اقتصاد ایران تبدیل شود و به سهم خود نقشی در بهبود روندها و رویه‌ها و ترسیم افق‌های نو برای دستیابی به موفقیت در دنیای پرشتاب و رقابتی امروز داشته باشد. در کیش اینوکس ۲۰۲۱ که با رویکردهای نوین و متناسب با نیازهای اقتصاد ایران برگزار می‌شود، ۲۰ نشست تخصصی برگزار خواهد شد.

حمایت از جریان تولید داخل از طریق رفع موانع متعدد قانونی و اجرایی، گسترش ارتباطات تجاری و اقتصادی بنگاه‌ها، کمک به تحقق هرچه بیشتر اصل ۴۴ و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد ملی، آسیب شناسی و بازنگری اقدامات پیشین در بازارهای پول و سرمایه، طراحی الگوهای نوین تامین مالی، توسعه سرمایه‌گذاری‌های مولد، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و خصوصی‌سازی در سرزمین اصلی و مناطق آزاد و ویژه، توجه به سرفصل‌های تازه‌ای همچون کسب و کارهای اینترنتی، بررسی فرصت‌ها و تهدیدهای بازار رمزارزها و نحوه مواجهه حاکمیت با این مقوله رو به رشد از محورها و مباحث محتوایی رویداد کیش اینوکس ۲۰۲۱ است.

برگزاری هشتمین نمایشگاه بورس، بانک و بیمه و خصوصی‌سازی

کیش اینوکس در رویای داووس

هفته‌نامه بورس: سیزدهمین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کشور و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی‌سازی (کیش اینوکس ۲۰۲۱) از ۸ لغایت ۱۱ آذرماه ۱۴۰۰ در جزیره کیش برگزار می‌شود. سال گذشته این رویداد مهم به دلیل همه‌گیری بیماری کرونا برگزار نشد.

گردهمایی بزرگان

این رویداد از برخی جهات شبیه مجمع جهانی اقتصاد است که هر سال در شهر کوچک داووس واقع در کشور سوئیس برگزار می‌شود. در کنفرانس داووس که ۵۰ سال از عمر آن می‌گذرد، مسائل مختلف اقتصادی، زیست‌محیطی و سیاسی و... موثر بر زندگی مردم جهان مطرح و درباره آنها چاره‌جویی می‌شود. دست‌کم در ۳ دهه گذشته عمده مباحث مطرح در مجمع جهانی اقتصاد بر مسائل اقتصادی متمرکز بوده و شرکت‌کنندگان در آن تلاش کرده‌اند تا مسائل عمده پیش‌روی اقتصاد جهان را حل کنند. برای تحقق این مهم طی سال‌های اخیر حتی رهبران اقتصادهای بزرگ و نوظهور جهان همچون چین، هند و برزیل در این مجمع شرکت کرده‌اند. این رویداد همچنین بستری برای گفت‌وگوها و مذاکرات بین‌المللی بوده است. به عنوان نمونه، در سال ۱۹۸۸ یونان و ترکیه با انتشار اعلامیه‌ای به نگرانی‌های موجود در خصوص بروز جنگ میان این دو کشور پایان دادند. همچنین نلسون ماندلا در سال ۱۹۹۲ و در اولین سفر خارجی خود با فردریک دو کلارک، رئیس جمهور وقت آفریقای جنوبی دیدار کرد.

رویداد کیش اینوکس نیز از بزرگترین رویدادهای اقتصادی ایران و محل گردهمایی سیاستمداران، اقتصاددانان، کارشناسان، فعالان بازارهای مالی و... است که در طول سال‌های برگزاری، با حمایت و مشارکت گسترده وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و فعالان اقتصادی بخش دولتی و خصوصی در بخش‌های پیشرو اقتصادی کشور و نیز با حضور نخبگان اقتصادی و مشارکت‌کنندگان داخلی و خارجی به محلی برای ارائه تصویری کامل از توانمندی‌ها، ظرفیت‌ها و شرایط کلان اقتصادی کشور، تعامل و تبادل اطلاعات بین فعالان اقتصادی و ایجاد زمینه‌های تحول در مسیر توسعه اقتصادی کشور تبدیل شده است. به دلیل گستردگی طیف مشارکت‌کنندگان و مخاطبان، کیش اینوکس را می‌توان داووس خاورمیانه نامید.

البته این دو رویداد مهم تفاوت‌هایی نیز دارند، از جمله اینکه کنفرانس داووس با انتقادات برخی اقتصاددانان مواجه است. به عنوان مثال، جوزف استیگلیتز، اقتصاددان و برنده جایزه نوبل سال ۱۹۹۶ در سال ۲۰۱۸ در انتقاد از نشست داووس و مجمع جهانی اقتصاد نوشت: با وجود افزایش نابرابری در جهان، مدیران تجاری شرکت‌کننده در نشست داووس تنها نگران واکنش‌های عمومی علیه جهانی شدن هستند. آقای استیگلیتز معتقد است، حاضران در مجمع جهانی اقتصاد تصور می‌کنند که کاهش مالیات ثروتمندان و شرکت‌های آنها به همراه مقررات‌زدایی، پاسخ هر مشکلی در جهان است. در همین حال، سازمان غیرانتفاعی آکسام که از سال ۲۰۱۴ همزمان با آغاز به کار نشست داووس گزارشی از وضعیت نابرابری در جهان منتشر می‌کند. در گزارش سال ۲۰۲۰ خود اعلام کرد: ثروت ۲ هزار نفر از مجموع دارایی ۶۰ درصد جمعیت جهان بیشتر است.

این ویژگی منفی در مورد رویداد کیش اینوکس مشاهده نمی‌شود. در واقع، بررسی دوره‌های مختلف برگزاری این رویداد نشان‌دهنده افزایش اقبال مشارکت‌کنندگان و ضریب نفوذ آن در میان فعالان بازار سرمایه و سیاستمداران است. این تنها رویداد در ایران است که شاهد حضور همزمان فعالان بازارهای سرمایه، بانک، بیمه، سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان، مناطق آزاد، مقام‌های دولتی و مشارکت‌کنندگان خارجی در آن هستیم.

چشم‌انداز رویداد

ضرورت برگزاری این رویداد در شرایط کنونی آشکارتر می‌شود چراکه ما شاهد افزایش فشارهای بیرونی برای به انزوا کشیده شدن اقتصاد کشور هستیم. در چند سال گذشته شرایط اقتصادی ایران به گونه‌ای رقم خورده که در مقاطع اخیر بیشتر از هر زمان دیگری ضرورت افزایش دانش تخصصی مدیران و مسئولان اقتصادی و همچنین حفظ ارتباطات بین‌المللی احساس می‌شود. امروز جذب و هدایت منابع سرگردان مالی به طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری کشور نه تنها باعث ایجاد اشتغال و افزایش بهره‌وری در اقتصاد کشورمان می‌شود، بلکه از طریق هماهنگی مناسب بین ارکان بازارهای پولی و سرمایه‌ای کشور موجبات برون‌رفت از چالش‌های بزرگ موجود را فراهم خواهد آورد.

نگاهی به دوره‌های پیشین نشان می‌دهد که برگزارکنندگان رویداد کیش اینوکس با تجربه سال‌ها برگزاری همایش‌ها و نمایشگاه‌های بازار سرمایه و شناسایی نقاط قوت و ضعف این رویدادها توانسته‌اند با کنار هم قرار دادن بخش‌های پیشرو اقتصاد ایران و حضور نهادهای مالی، ارکان بازار سرمایه و متولیان پروژه‌های سرمایه‌پذیر در بخش‌های دولتی و خصوصی در حوزه‌های بازار سرمایه، انرژی، عمران و شهرسازی، گردشگری، مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، صنعت و معدن، حمل و نقل و لجستیک و صنایع و فناوری‌های نوین در کنار مسئولان، دست‌اندرکاران اقتصادی کشور و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، فرصت ویژه‌ای را برای بهره‌برداری و توسعه سرمایه‌گذاری و در نهایت رشد و توسعه اقتصادی کشور فراهم آورند. معرفی قابلیت‌های نهادهای مالی، توانمندی‌ها و دستاوردهای بازار سرمایه، پول و بیمه کشور، کمک به تشکیل سرمایه در اقتصاد ملی، افزایش ظرفیت‌ها برای رقابت بازار پول و سرمایه کشور با بازارهای مشابه منطقه و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌های کلان ملی، جلب مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، ارائه جدیدترین روش‌های تامین مالی برای طرح‌های سرمایه‌گذاری و تبادل اطلاعات فنی و تجاری بین سرمایه‌گذاران و مجریان طرح‌های سرمایه‌گذاری از مهمترین اهداف برگزاری کیش اینوکس به شمار می‌رود.

در طول سال‌های برگزاری، ارتقای کیفیت و استانداردهای برگزاری کیش اینوکس در کنار توجه به «برندینگ» داخلی و بین‌المللی همواره مورد توجه برگزارکنندگان این رویداد بوده است. حاصل عملکرد این رویداد از ابتدای برگزاری نخستین دوره تاکنون، حضور بیش از ۱۷۰۰ شرکت داخلی و خارجی و مشارکت بیش از ۵۰۰۰۰ نفر از کارشناسان و مسئولان اقتصادی کشور، برگزاری بیش از ۱۴۰ نشست تخصصی و همایش بین‌المللی، برگزاری بیش از ۱۰۰۰ ملاقات تجاری و عقد بیش از ۱۷۰ قرارداد و تفاهمنامه همکاری بین شرکت‌های داخلی و خارجی و تبدیل رویداد کیش اینوکس به یکی از بزرگترین رویدادهای اقتصادی کشور بوده است.

مخاطبان رویداد

رویداد کیش اینوکس، طیف گسترده‌ای از مخاطبان و گروه‌های کالایی را پوشش می‌دهد و در هر دوره، میزبان تعداد زیادی از فعالان این حوزه‌هاست. به عنوان مثال، بانک‌ها، بیمه‌ها، ارکان بازار سرمایه و بورس‌ها، شرکت‌های تأمین سرمایه، شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته، موسسات مالی و اعتباری، صرافی‌ها و لیزینگ‌ها، شرکت‌های پذیرفته شده و فعال در بورس اوراق بهادار، شرکت‌های فعال در بورس کالا و فرابورس، شرکت‌های کارگزاری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و مشاورسرمایه‌گذاری، تشکل‌ها و انجمن‌ها، سرمایه‌گذاری و سرمایه‌پذیری در مسکن، شرکت‌های فعال در زمینه فناوری اطلاعات به ویژه در حوزه مالی و سرمایه‌گذاری، شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات مالی و اعتبارسنجی و موسسات حسابرسی، طرح‌ها و پروژه‌های مرتبط با موسسات مالی و اعتباری، شهرسازی، تعاونی‌های مسکن، انبوه‌سازان، طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی و شهرسازی در بخش‌های دولتی و خصوصی، بازسازی و زیباسازی شهرها، پروژه‌های تولید انبوه سریع، موسسات علمی پژوهشی تحقیقاتی و نشریات تخصصی و نرم‌افزار، بهسازی بافت‌های فرسوده، مشاوره و مدیریت سرمایه در بخش مسکن و شهرسازی و عمرانی، فضای سبز و شهرسازی، طراحی و ساخت هتل‌ها و مراکز گردشگری، معرفی بسته‌های سرمایه‌گذاری ادارات کل میراث فرهنگی مراکز استان‌ها، پروژه‌های سازمان‌های سیاحتی و گردشگری، مدیریت سرمایه جهت توسعه زیرساخت‌ها و گسترش واحدهای اقامتی و مراکز گردشگری و مطبوعات، انتشارات و رسانه‌های اقتصادی از جمله مهمترین مخاطبان و مشارکت‌کنندگان در این رویداد هستند.

رئیس اسبق سازمان سرمایه‌گذاری خارجی تصریح کرد:

از سراب تا واقعیت سرمایه‌گذاری خارجی در کشور

هفته‌نامه بورس: سال‌ها قرار است سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی چونان مرهمی بر زخم‌های اقتصاد کشور بنشیند و کمی تا قسمتی حال اقتصاد را خوب کند، اما بعد از ۴۳ سال هنوز این اتفاق مهم رخ نداده است. دلایل این امر را با دکتر بهروز علیشیری، رئیس اسبق سازمان سرمایه‌گذاری خارجی در میان گذاشتیم که با هم می‌خوانیم.

■ روند سرمایه‌گذاری در کشور طی سال‌های اخیر چگونه بوده است؟ کاهش سرمایه‌گذاری یک شکست سیاستی بوده یا ضعف در برنامه‌ریزی و اجرا موجب آن شده است؟

وقتی به سرمایه‌گذاری خارجی می‌پردازید، یعنی خلاف فرآیند رایج در عملیات بازار اقتصاد ایران صحبت می‌کنید، زیرا در نگاه نخست هدف تامین مالی است. الان تامین مالی در اقتصاد کشور کاملا قرضی و بانک محور و متکی به منابع عمومی دولت است و هر زمان که دولت پول داشت، سرمایه‌گذاری عمومی در کشور افزایش پیدا می‌کند؛ این یعنی عملیات قرضی خواه از بازار پولی و مالی داخلی خواه از بازار بین‌المللی در اشکال مختلف فاینانس. اما سرمایه‌گذاری خارجی قرض نیست بلکه مدل تامین مالی بدون ریسک برای پروژه‌های اقتصادی است. درست است که منبع مالی برای پروژه‌ها تامین می‌شود ولی هدف اصلی، جذب منابع مالی صرف نیست. در سرمایه‌گذاری خارجی صحبت از انتقال تکنولوژی، سرریز دانش فنی و انتقال فرآیندهای مدیریتی، بزرگ شدن شرکت‌های ملی و سرک کشیدن به بازارهای بین‌المللی است. حالا وقتی سرمایه‌گذاری خارجی در ایران خلاف فرآیند رایج عملیات اقتصاد است، کاملا مشخص است که این پدیده در کشور رایج نیست.

بنابراین سرمایه‌گذاری خارجی پیچیده‌ترین بازی اقتصادی در سطوح ملی و بین‌المللی است و این بازی پیچیده سیاست‌گذاری مطلوب به نهادهای بالغ و مدیران ورزیده نیاز دارد. وقتی بازارهای شما نابالغ و از ریخت افتاده‌اند، نباید انتظار داشته باشید که بازیگری فعال در این عرصه باشید.

■ با این توضیح، چگونه می‌توانیم در سطح اقتصاد بین‌المللی در این زمینه حداقل بازی کنیم؟

بازیگری در سرمایه‌گذاری خارجی دو سطح کلان دارد: یکی سیاست‌گذاری است که اسمش را قواعد و مقررات‌گذاری می‌نهم و سطح دیگرش اجرا و عملیات است. اگر در هر یک از این دو سطح، بد بازی شود، پدیده سرمایه‌گذاری در هر کشوری با مشکل مواجه می‌شود. این دو بالی که گفتم باید هماهنگ برای بازی در سطح بین‌المللی یکدیگر را هم تکمیل کنند. در حال حاضر در دنیا وارد چهارمین و پنجمین نسل سیاست‌گذاری سرمایه‌گذاری خارجی شده‌ایم. به طور مثال کشور چین در سال گذشته، مجدد قانون سرمایه‌گذاری خود را تغییر داد. در یک بازی رقابتی نمی‌توان با یک قانون چند دهه قبل وارد بازی شد. قطعا تغییر قانون باید برای ساده‌سازی و افزایش شفافیت باشد که نیاز به تفسیر و واکاوی نداشته باشد. قانون باید در حمایت از سرمایه‌گذاری و متناسب با سیاست‌ها و محیط اقتصاد ملی باشد. بنابراین همه چیز باید حول سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه ملی شکل بگیرد.

■ ما در شرایطی هستیم که باید قانون سرمایه‌گذاری خارجی به صورت مستقل داشته باشیم؛ این به چه صورت باید باشد؟

قانون ناظر بر رفتار سرمایه‌گذاری خارجی به چند شاخص متکی است که ملاک ارزیابی آن هم هست. یک بال، نظام پذیرش است. هنوز نظام ما مجوز محور است که در دنیا منسوخ شده، یعنی نظام‌های بعد از وقوع دارند.

بال دوم، ترتیبات ورود و خروج منابع و نقل و انتقالات ارزی است. بال سوم، نظام مالکیت سرمایه‌گذار خارجی است. بال چهارم، روش‌های حل و فصل اختلافات در این حوزه است. وقتی این چند شاخص مهم حوزه قانونی را می‌بینیم، روشن است که باید آن را شخم بزنیم.

مقررات‌گذاری بعد دیگری هم دارد و آن تعریف و تبیین سیاست‌های توسعه‌ای کشور است. یعنی کدام بخش از اقتصاد دارای اولویت است که سرمایه‌گذار خارجی بیاید؟ استراتژی توسعه بخشی و صنعتی ایران چیست؟ چون دولت گزینشگر است. آیا برای دولت بخش فناوری اطلاعات همانقدر مهم است که صنعت پتروشیمی، خودرو، صنایع خانگی و کشاورزی مهم است؟! بر این اساس امکانات، منابع و مشوق‌ها هدف گیری می‌شود. وقتی شما این اصل بدیهی را در برنامه‌های اقتصادی ندارید، یک بازیگر منفعل هستید. سرگردان و منگ!

■ سطح کلان دوم از نظر شما چیست؟

اگر این دو سطح سیاست‌گذاری در کشور وجود داشت و همه به آن متعهد بودند، تازه می‌توانید در سطح بین‌المللی نقش‌آفرینی کنید و سراغ سطح دوم بروید. سطح دوم شامل داشتن نهادهای با نشاط و با طراوات در سطوح اقتصاد ملی و بازیگران یا کارگزاران مسلط به بازی در باشگاه‌های بین‌المللی است. این نهادهای توسعه‌گرا زمانی شکل می‌گیرند که شما برنامه داشته باشید، برنامه‌ای زمان‌مند و نظارت‌پذیر. پس می‌روید دنبال آدم‌هایی که قاعده بازی را بلدند. مقررات را تصحیح می‌کنید و وارد بازار رقابتی می‌شوید. آنوقت می‌توانید سهم خواهی کنید. سهم ما از کیک سالانه دو تریلیون دلاری سرمایه‌گذاری خارجی نباید در حد یک یا دو میلیارد باشد.

امروز این قواعد رفتاری در نهادها و بازیگران عرصه اصلی اقتصاد خاموش است. وزارت نیرو، صنعت، ارتباطات، نفت، بهداشت، راه و مسکن، کشاورزی، کار، حوزه‌های شرکتی دفاع، مناطق آزاد، ویژه، بازار سرمایه و... در کجای این بازی هستند. اگر فردا بخواهید در این پیست بین‌المللی بدوید، آیا دارای رکوردهای ورودی هستید؟ مسلما هیچ قاشق و چنگالی منتظر شما نیست. بخش خصوصی و اتاق‌ها هم که وارد این قاعده‌گذاری‌ها با دولت نشده‌اند. بی‌اعتماد و نظاره‌گر هستند.

شما در این نهادها به قابلیت‌های مذاکره و چانه زنی با بازارهای بین‌المللی نیاز دارید. وگرنه یک بازیگر از پیش باخته‌اید. حتی اگر تحریم را مانعی برای کار بدانیم (که من چنین گمانی ندارم و معتقدم که باید مشوق‌های خود را بنویسم) آنوقت کشور به صورت منفعل در قرق شرکت‌های بزرگ خارجی گرفتار می‌شود.

البته باید بگویم که نقش بازیگران اصلی برنامه‌ریزی و نظارت همچون سازمان برنامه و بودجه و مجلس بسیار مهم و تعیین‌کننده است که شما شاهد هستید که صدایی از آنها بیرون نمی‌آید!

■ نگاه ■

بایدهای صنعت بیمه

محمد رضایی
مدیرعامل سابق بیمه ایران

در رویداد کیش اینوکس بخش مهمی از مشارکت‌کنندگان را فعالان صنعت بیمه کشور تشکیل می‌دهند. به گفته بسیاری از کارشناسان، اگرچه صنعت بیمه ایران هنوز با استانداردهای جهانی فاصله دارد اما ظرفیت‌های دستیابی به آن را در اختیار دارد. بر این اساس، نیازمند برخی تغییرات، تغییر در قوانین، تجدید ساختار و توجه به ریشه مشکلات موجود و رعایت برخی بایدها و نبایدهاست.

برخی از بایدهای مهم صنعت بیمه که رعایت آنها برای رونق و رسیدن به استانداردهای جهانی الزامی است، در اینجا مورد توجه قرار گرفته که مهمترین آنها به این شرح است:

۱- تغییر چندین ماده قانون بیمه‌گری
۲- تغییر ساختار بیمه مرکزی و شرکت‌ها
۳- تفکیک بیمه اتکایی از بیمه مرکزی و تشکیل شرکت بیمه ملی اتکایی به موازات نهاد ناظر
۴- تغییر رویکرد مدیریتی در صنعت بیمه
۵ - استحکام نظارت مالی و تفکیک صدور با فرآیند خسارت
۶ - پیاده‌سازی مدیریت جامع ریسک در جامعه بیمه‌گزاران (این مورد بسیار مهم است)
۷- ارائه طرح‌های جدید بیمه‌ای و طراحی بیمه بر اساس نیاز بیمه‌گزاران
۸- مشکل صنعت بیمه پایین بودن فرهنگ بیمه‌گری است نه بیمه‌گزاران
۹- وجود تورم در کشور به علت اینکه تورم رابطه معکوسی با بیمه دارد
۹- مشکلات اقتصادی کشور
۱۰- عدم ارائه خدمت بعد از فروش و اعتمادسازی

عملکرد ۷ ماه نخست صنعت بیمه

بیمه مرکزی ایران گزارش عملکرد ۷ ماه نخست ۱۴۰۰ صنعت بیمه کشور را منتشر کرد.

بر این اساس، مبلغ حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی به ترتیب حدود ۶۰/۲ و ۲۹/۳ هزار میلیارد تومان اعلام شد. تغییرات حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب بیش از ۴۱ درصد و ۳۶ درصد افزایش یافته است. ذکر این نکته لازم است که بررسی آمار عملکرد شرکت‌ها و رشته‌های بیمه بر اساس نسبت خسارت نمی‌تواند ارزیابی مطلوبی از عملکرد آنها ارائه کند. در حال حاضر، صنعت بیمه با وجود عرضه انواع بیمه‌نامه، با چالش افزایش ضریب نفوذ مواجه است. موضوع دیگر، حرکت اقتصادها و کسب‌وکارها به سمت دیجیتالی شدن است که تحول بزرگی در حوزه‌های مختلف ایجاد کرده است. استفاده بهینه از این ظرفیت می‌تواند تحولات بزرگی در صنعت بیمه کشور ایجاد کند. نهاد ناظر باید با همکاری شرکت‌های بیمه قوانین و مقررات لازم را به تصویب برسانند. هنوز بسیاری از مردم به دلیل اطلاع‌رسانی ضعیف، بیمه را نوعی کالای لوکس تلقی می‌کنند. بنابراین، صنعت بیمه کشور تا رسیدن به استانداردهای جهانی، راه درازی در پیش دارد.

یادداشت

مهمترین چالش صنعت بانکداری

میثم درخشنده
رئیس هیات مدیره گروه مالی توسعه تعاون

از دهه ۸۰ به بعد کشـــور به سمتی حرکت کرد که بعدها صنعت بانکداری دچار مشکلات عدیده‌ای شد که تاکنون نیز با آنها دست به گریبان است. از چرایی تصمیمات آن زمان که بگذریم، مهمترین چالش‌ها را می‌توان عدم اســـتقلال بانک مرکزی، وجود تورم، مولد نبودن دارایی‌ها، تسهیلات دستوری و دستوری بودن نرخ سود بانکی دانســـت. نگاهی به این موارد نشان می‌دهد دخالت در بازار پول و صدور دستورات مختلف تاکنون چنین فاجعه‌ای به بار آورده اســـت. توضیح برخی موارد مهم در وجود این رخداد به شرح زیر است:

عدم استقلال بانک مرکزی: در خصوص عدم استقلال بانک مرکزی می‌توان گفت که نبود بانک مرکزی مقتدر و مســـتقل به عنوان نهاد ناظر یکی از مشـــکلات اصلی بیماری نظام بانکی کشـــور است. استقلال بانک مرکزی به این معناســـت که این بانک از طرف دولت و نهادها وظایفی به آن تحمیل و تکلیف نشود که متاسفانه در دوره‌های مختلف این استقلال وجود نداشته که منشای بسیاری از مشکلات کنونی مانند خلق نقدینگی در کشور بوده است. باید گفت این خلق نقدینگی آسیب‌های گسترده‌ای به بانک‌ها وارد آورده است.

وجود تورم: تورم دشـــمن صنعت بانکداری است و البته نباید فراموش کرد که مدیران شبکه بانکی تورم را به عنوان منجی عملکرد خود می‌بینند؛ زیرا هر زمان صحبت از ورشکستگی بانک‌هاست، با وضعیت تورمی و رشد دارایی‌ها و فروش بخشی از آنها، سرپوشی بر عملکرد ضعیف خود خواهند گذاشت. از این منظر تورم به عنوان یکی از چالش‌ها بیان شد؛ زیرا هنگامی که ســـایر بازارها در حال رشـــد قیمتی چند برابری هستند، سپرده بانکی جذابیت چندانی برای سپرده‌گذار نخواهد داشت و رویت بازارهای پربازده باعث تشـــویق مردم به خروج پول از بانک و سرازیر کردن به آن بازارها را موجب خواهد شد.

مولد نبودن دارایی‌ها: بانک‌ها گاهی به ناچار به سمت تملک املاک و مســـتغلات رفته‌اند و جریان نقد آنها کاهشی چشمگیر داشته و مدیران بانک‌ها نیز تدابیر مناسبی در این خصوص اتخاذ نکرده‌اند و این تعلل آنها در رونق بازار مسکن نیز ادامه داشته است.

تسهیلات دســـتوری: بانک‌های دولتی معمولا با این چالش روبه‌رو هســـتند و هم تسهیلات دستوری در اختیار برخی افراد حقوقی و حقیقی قرار می‌دهند که در ابتدای کار هم واضح اســـت سرنوشت روشنی نخواهد داشت و هم از طرفی بعضا دیده می‌شود در شرایطی مثل شیوع همه‌گیری کرونا دستور امهال تمدید سررسیدهای بازپرداخت تسهیلات به آنان داده می‌شود که این موارد موجب اخلال در عملکرد آنها خواهد شد.

دستوری بودن نرخ سود بانکی: نظام بانکی کشور عمدتا متوسل به افزایش نرخ سود سپرده برای جبران افت جریان نقد خود شده است و بالا بودن نرخ سود ســـپرده‌ها در نظام بانکی موجب اضافه برداشت‌ها از بانک مرکزی می‌شـــود؛ این در حالی است که به نظر می‌رسد هر بانک با توجه به شرایط و ریسک‌های موجود باید اختیار تعیین نرخ سود را داشته باشد.

در انتها لازم به ذکر اســـت که با ادامه این روش‌ها بعید است چشم‌انداز مناســـبی را بتوان برای صنعت بانکداری متصور بود، بنابراین لازم اســـت چالش‌های فوق‌الذکر برطرف شوند.

کارشناسان تشریح کردند:

دستاوردهای نمایشگاه کیش اینوکس

ارتباط و رایزنی برای توسعه

عرفـــان هودی، مدیر معاملات کارگزاری بورس بیمه ایران با اشاره به اینکه در نمایشگاه کیش اینوکس، حوزه فعالیت شـــرکت‌ها عمدتا تمرکز روی معاملات کالا و انرژی است، گفـــت: معاملات صادراتی ما در حوزه کالا از طریق جزیره کیـــش انجام می‌شـــود. با توجه به شـــهرک‌های صنعتی فعال در جزیره کیش، این فرصت برای شـــرکت‌هایی که می‌خواهند فعالیت کنند، به وجـــود آمده تا بتوانند برای توســـعه و اهداف کاری خود ارتباط برقرار و رایزنی کنند. بنابراین دســـتاورد نمایشـــگاه کیش اینوکس، بستگی به حضور و توان مذاکره‌ای شرکت‌ها دارد.

وی افـــزود: بازارهـــا بایـــد در ســـرمایه‌گذاری خارجی تقسیم‌بندی شـــوند. به همه بازارها نباید صرف بازار اوراق بهادار نگاه شـــود. حوزه بورس کالا هم جذاب است. مثلا مخالفت با قیمت‌های دستوری در عرضه سیمان یا عرضه خودرو که قرار اســـت در بورس کالا شـــکل بگیرد؛ همه ایـــن موارد به عرضه و تقاضـــای واقعی کمک می‌کند و بر جذابیت بازار می‌افزاید. هودی با بیان اینکه در اوراق بهادار روش‌های درســـت و نوینی نداریم، عنوان کرد: شرکت‌ها فقط سهام‌های خود را در بازار سرمایه عرضه می‌کنند اما ابزارهای مختلف برای این کار وجود دارد. ما در بازار، صندوق پروژه‌ها و صندوق زمین و ســـاختمان داریم. دولت تعهد داده که ســـالی یک میلیون مسکن بسازد، دولت می‌تواند از صندوق‌های زمین و ســـاختمان و صندوق پروژه‌ای که سازمان بورس گذاشته است، برای تامین مالی این پروژه‌ها استفاده کند. بنابراین، ابزارها مهیاست اما نحوه استفاده از این ابزارها را بلد نیستیم و گهگاه دستوری عمل می‌کنیم. مثلا شـــاخص ریزش می‌کند، دستوری عمل می‌شود. این راه‌حل مناسبی نیست. در چنین نمایشگاه‌هایی می‌توانیم روی این موضوعات کار کنیم.

وی تصریح کرد: جذب سرمایه‌گذاری خارجی رسما در کشور صفر بوده است. البته درخواست برای سرمایه‌گذاری زیاد اســـت اما چند عامل مثل مبادلات بانکی و نوسانات ارزی مانع از این کار می‌شود. قرار است در نمایشگاه کیش اینوکـــس ۲۰۲۱ در حوزه کالا و انـــرژی بازاریابی‌های B to B و B to C داشـــته باشیم. بر این باورم که از طریق برگزاری نشست و جلســـه با شرکت‌های اثرگذار و مطرح کـــه در حوزه صادرات انرژی فعالیـــت می‌کنند، می‌توانیم دستاوردهای خوبی کسب کنیم.

ظهور نئوبانک‌ها

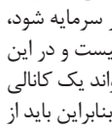

علیرضا صادقی، کارشـــناس بازارهای مالی با اشـــاره به برگزاری نمایشـــگاه کیش اینوکس ۲۰۲۱ گفت: این روزها اخبار صنعت بانکداری نقل محافل مختلف اســـت؛ عملکرد این صنعت برای کشور ما که کشوری بانک‌محور است، تاثیر زیادی بر اقتصاد دارد. تلاش‌های صورت گرفته برای ایجاد پیوند بین بازار ســـرمایه و پول به منظور افزایش سهم بازار سرمایه از تامین مالی شرکت‌ها تا حدودی توانسته آشتی لازم بین این دو بازار را فراهم آورد. با توجه به افزایش نرخ تورم و وضعیت اقتصادی پیش‌رو برای مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، بازگشت منابع اخذ شده توسط فعالان اقتصادی از شبکه بانکی را با محدودیت مواجه کرده اســـت. از طرفی کاهش قدرت وام‌دهی بانک‌ها با عنایت به سیاست ابلاغی سال گذشته بانک مرکزی برای کنترل نقدینگی و جلوگیری از رشد ماهانه سمت دارایی بانک‌ها از ماهانه دو درصد نیز شرایط انقباضی را در ماهای پیش‌رو تا پایان سال برای شبکه بانکی فراهم کرده است.

صادقی گفت: با توجه به شرایط کرونا طی سال‌های اخیر و همراهی قانونگذار برای امکان انجام عملیات غیرحضوری در خدمات بانکی شاهد ظهور نئوبانک‌ها بوده‌ایم که یکی از مهمترین خروجی آن، کاهش هزینه عملیاتی برای ارائه خدمات بوده است. با توسعه مقررات مربوطه، حضور فین‌تک‌ها در آینده پررنگ‌تر خواهد بود به نحوی که دسترسی به تسهیلات خرد پیش از پیش آسان‌تر خواهد شد.

هفته‌نامه بورس: سیزدهمین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کشور و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی‌سازی (کیش اینوکس ۲۰۲۱) در جزیره کیش برگزار می‌شود.
رویداد کیش اینوکس به عنوان یکی از بزرگترین رویدادهای اقتصادی کشور و در طول سال‌های برگزاری با حمایت و مشارکت گسترده وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و فعالان اقتصادی بخش دولتی و خصوصی در بخش‌های پیشرو اقتصادی کشور و نیز با حضور نخبگان اقتصادی و مشارکت‌کنندگان داخلی و خارجی به محلی جهت ارائه تصویری کامل از قابلیت‌ها، ظرفیت‌ها و شرایط کلان اقتصادی کشور، تقارن و تبادل اطلاعات فعالان اقتصادی و ایجاد زمینه‌های تحول در مسیر توسعه اقتصادی کشور تبدیل شده است.

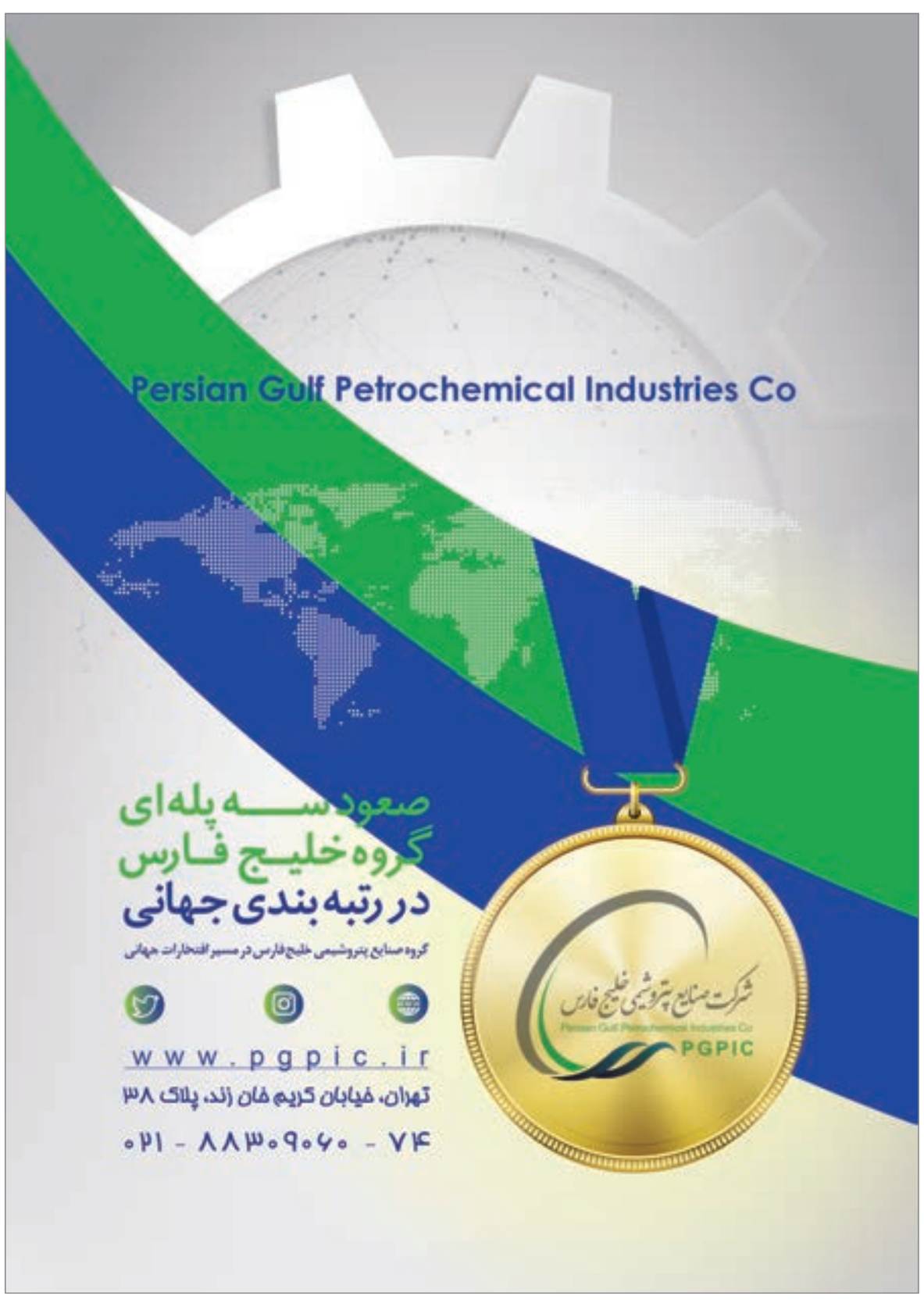
طرح اتاق برای رونق بازار سرمایه

رضا پدیدار، نماینده اتاق بازرگانی تهران در نمایشگاه کیش اینوکس در این باره معتقد است: ســـرمایه‌گذاری در کشور ایران باید مبتنی بر چند اصل باشـــد. تصویب اولویت‌ها در اجرای طرح‌های برنامه‌ریزی، استخراج سهم سرمایه‌گذاری‌ها برای دولت و بخش خصوصی و تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری خارجی در کشور. باید بدانیم که کشور ما ظرفیت‌های خیلی زیادی برای سرمایه‌گذاری دارد. این ظرفیت‌ها براســـاس اولویت‌هایی که در برنامه‌ریزی‌های کلان کشـــور که آخرین آن هم برنامه ششم توسعه اقتصادی است، آمده، اما هیچکدام مورد توجه مقامات مسئول در این زمینه قرار نگرفته است. در واقع اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تدوین اولویت‌ها در کشور نبوده است.

وی ادامه داد: سرمایه‌گذاری از مقوله‌های حائز اهمیت است که اگر یک جریان سیستماتیک و نظام‌مند با خود نداشـــته باشد، می‌تواند آثار زیان‌باری را هم برای کشور و هم برای فعالان اقتصادی که در آن زمینه وارد اقتصاد ســـرمایه‌گذاری می‌شوند، به دنبال داشته باشد. البته شـــرایط تحریم و مشکلات دیگر باعث شـــد که جریان سرمایه‌گذاری در کشور متوقف شود. در این زمینه، وزارت اقتصاد و دارایی طی گزارشـــی اعلام کرد که سال گذشته یک و ۳ دهم میلیارد دلار ســـرمایه‌گذاری داشته‌ایم ولی هیچ ذکری نشده که از کجا؟ کشور باید حتما در فعالیت‌های اقتصادی خود موضوع سرمایه‌گذاری را در سبد فعالیت‌ها اقتصادی قرار دهد. اتاق بازرگانی وقتی مسئولان را دعوت می‌کند، همه آنها عجز و ناله می‌کنند از اینکه توانایی لازم برای اجرای طرح‌هایی که خودشان تصویب کرده‌اند تا با مردم همگام شوند را ندارند. در این میان برپایی نمایشگاه‌ها می‌تواند مثمر ثمر باشد.

پدیدار اظهار کرد: یکی از مزیت‌های نمایشگاه کیش اینوکس، اطلاع‌رسانی است. این رویداد می‌تواند در زمینه‌های بورس، بانک و بیمه و ســـرمایه‌گذاری، اهداف اطلاع‌رســـانی خود را به درستی به انجام برساند. به تصور من این نمایشگاه می‌تواند موجب تقویت بازار سرمایه شود، یعنی جایگاه بازار ســـرمایه با وجود اینکه می‌گویند روشن است ولی اینگونه نیست و در این نمایشگاه‌هاست که می‌توانیم جایگاه آن را روشن کنیم. چون بازار سرمایه می‌تواند یک کانالی برای تامین مالی در زمینه‌های اشـــتغال و اصل سرمایه‌گذاری در کشور باشد، بنابراین باید از آن حمایت کنیم. به این دلیل در اتاق بازرگانی تهران و ایران هر سالی که این نمایشگاه برگزار می‌شود، فعالانه حضور داشته‌ایم و این نمایشگاه می‌تواند بستر خوبی باشد تا شرکت‌های بزرگ ســـرمایه‌گذاری، هلدینگ‌های سرمایه‌گذاری و بازار سرمایه بیایند و به یک نوع مشوقی باشند برای کسانی که در تامین سرمایه صاحب نام هستند. البته اتاق بازرگانی در این نمایشگاه یک طرح پیشنهادی برای تقویت بازار ســـرمایه به شورای عالی هماهنگی اقتصادی خواهد برد و ســـعی می‌کنیم تمام افرادی که در این زمینه هستند، قدرت خود را تجمیع کنند. به عبارت دیگر به دنبال شناسایی و تجمیع فرصت‌های اقتصادی و مالی هستیم.

درمان مخابرات، منطقی کردن تعرفه‌هاست

هفته‌نامه بورس: همه آنچه باعث شده شرکت مخابرات ایران در سال‌های اخیر متهم به شرکتی انحصارگرا شود که توسعه انجام نمی‌دهد و با نابسامانی‌ها نتوانسته به برنامه‌های خود عمل کند، بالانس نبودن هزینه‌ها و درآمدهاست که نشات گرفته از منطقی نبودن تعرفه‌های مخابراتی به خصوص در بخش ارتباطات ثابت است.

به گفته مجید سلطانی، مدیرعامل شرکت مخابرات ایران، درآمد شرکت مخابرات با نرخ تورم سازگار نیست. طی ۱۲ سال گذشته قیمت ارز تقریبا ۳۰ برابر شده و هزینه‌های ریالی شرکت مخابرات نیز بیش از ۱۵ برابر افزایش یافته اما تعرفه‌های این شرکت ثابت مانده است.

این در حالی است که متاسفانه بخش ثابت بسیار پرهزینه و عملا با روند فعلی، توسعه آن بسیار کند است. توسعه زیرساخت ارتباطات ثابت مهم است و در دنیا استفاده از باند پهن روی شبکه ثابت ۷۰ درصد و سیار ۳۰ درصد است که در کشور ما این موضوع برعکس است. چون به این موضوع در سال‌های قبل کم توجهی شده است. طبق آمارها، افزایش تعرفه شهری در سال ۱۳۹۵ به دلیل افزایش حق السهم سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، نه تنها منجر به افزایش درآمد نشده بلکه هزینه‌های شرکت مخابرات را افزایش داده است. تعرفه مکالمات بین شهری از متوسط ۴۵۰ ریال در سال ۹۳ به ۳۳۰ ریال کاهش یافته است.

همچنین طبق آمار گردآوری شده درخصوص درصد افزایش نرخ تورم در صنایع مختلف از سال ۸۸ تا ۱۴۰۰، نرخ تورم در شرکت مخابرات ایران ۳۹ درصد بوده در حالی که نرخ تورم در صنایع برق، آب، گاز و حقوق و دستمزد به ترتیب ۸۳۳ درصد، ۶۶۵، ۱۱۰۹۷ و ۲۲۵۵ درصد بوده است.

در چنین شرایطی، کاملا طبیعی است که طی این سال‌ها که از خصوصی شدن مخابرات می‌گذرد، درآمدهای این شرکت بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد ریال کاهش یافته باشد. به عنوان مثال، در خصوص خرید سیم مسی با توجه به تورم ۱۱۹۰۰ درصدی مس در این ۱۲ سال، چطور می‌تواند اینگونه هزینه‌ها را مدیریت کند.

بنا به گفته سلطانی، با وجود اینکه در حال حاضر تمرکز شرکت مخابرات ایران بیشتر بر روی افزایش کیفیت خدمات و بهینه‌سازی آن است، اما با ثابت ماندن تعرفه‌ها در این شرکت و با این میزان درآمد، تحقق برنامه‌های شرکت سخت خواهد بود.

مدیرعامل شرکت مخابرات ایران در تاکید بر اینکه بزرگترین مشکل مخابرات نبود توازن بین درآمد و هزینه است، می‌گوید: در همه جای دنیا دولت با وضع

قوانین لازم از سوی نهادهای قانونگذار برای متوازن کردن درآمد و هزینه کمک می‌کند اما به شرکت مخابرات ایران نه تنها کمکی نشده است بلکه در حوزه کارکنان نیز ۴۰ هزار میلیارد تومان پرداختی از دوش دولت برداشته‌ایم و مجموعا ۱۰۴ هزار میلیارد تومان از مخابرات به دولت پرداخته شده است. جالب توجه این است که زمانی که پای صحبت نمایندگان مجلس نیز می‌نشینیم، از منطقی شدن تعرفه‌های ارتباطات ثابت می‌گویند.

رمضان علی سنگدوینی، نماینده مردم گرگان و آق قلا در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به اینکه اهمیت شرکت مخابرات ایران و ضرورت افزایش منطقی تعرفه‌ها هم بر کسی پوشیده نیست، می‌گوید: برای اینکه مخابرات از فناوری‌های اطلاعات در دنیا عقب نماند باید حمایت شود زیرا کسب و کار مردم امروز به اینترنت و خدمات ارتباطی متصل است.

به عقیده سنگدوینی، با افزایش درآمد مردم و در نظر گرفتن منفعت مردم، می‌توان تعرفه‌های مخابرات را نیز همانند سایر حامل‌های انرژی در کشور به طور منطقی افزایش داد تا هم مخابرات برای بهتر شدن حمایت شود و هم خدمات بهتر و متنوع‌تری به مردم ارائه شود.

دکتر منتظری، نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس نیز با اشاره به اینکه سرمایه در بازار مخابرات برگشت نمی‌پذیرد، تاکید می‌کند که ما در قبال سلامت روح و اندیشه جامعه نیز مسئولیم و باید تلاش کنیم که از حداقل فرصت‌ها بیشترین استفاده را ببریم. بنابراین باید دامنه خدمات را افزایش دهیم و با توجه به اینکه این یک جاده دو طرفه است، بنابراین برای اینکه به دامنه بیشتر خدمات با کیفیت در حوزه ارتباطات دست یابیم، باید با حمایت از مخابرات ایران، راه را برای ارائه خدمات با کیفیت باز کنیم.

او با تاکید بر اینکه افزایش تعرفه با کیفیت خدمات رابطه معناداری دارد، می‌گوید: افزایش تعرفه ضرورتی اجتناب ناپذیر است. اما برای اینکه اقشار آسیب‌پذیر هم در این زمینه صدمه نبینند باید فکری کرد و راهکاری اندیشید اما اینکه به بهانه حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، رونق مخابرات و افزایش درآمد و توسعه در این شرکت را نادیده بگیریم کار اشتباهی است.

در یک جمع‌بندی کلی می‌توان چنین بیان کرد که با توجه به اینکه در شرایط موجود بازار ارتباطات کشور تحت تاثیر وضعیت مخابرات ایران که به عنوان اصلی‌ترین بنگاه اقتصادی در این حوزه است، رونق چندانی ندارد و به اندازه‌ای که سرمایه‌گذاری می‌شود، سرمایه‌اش بازگردانده نمی‌شود، بنابراین باید برای بازگشت سرمایه در بازار آی سی تی کشور، رونق بازار، رقابت سالم و ارائه خدمات با کیفیت به مردم عزیز، واقعا چاره‌ای اندیشید و اصلی‌ترین راه و چاره هم در برون رفت شرکت مخابرات ایران از این مشکلات و دردها و مسائل است.

در پایان پیشنهادات این شرکت جهت برون رفت از وضعیت فعلی و نجات بخش ارتباطات ثابت صنعت به شرح زیر ایفاد می‌گردد:

۱. رفع انحصار واردات اینترنت بین‌الملل، امکان عقد قرارداد با تامین‌کنندگان بین‌المللی و همچنین امکان برقراری ارتباطات بین استانی

۲. منطقی کردن تعرفه‌های خدمات مخابراتی به نحوی که علاوه بر پوشش هزینه‌ای جاری، انگیزه لازم برای ورود سرمایه‌گذار جدید و توسعه بخش فراهم شود.

۳. عدم اعمال مقررات محدودکننده در بازار خرده‌فروشی شرکت مخابرات ایران

۴. استفاده از شاخص‌هایی مانند ARPM (میانگین درآمد در دقیقه) و EBITDA (درآمد قبل از مالیات، بهره و استهلاک) به عنوان معیارهای مناسب‌تر سودآوری یک شرکت و اعمال رفتارهای ضد رقابتی (چرا که دقیقا منعکس‌کننده قدرت قیمت‌گذاری بازار و میزان سود نامتعارف شرکت هستند)

۵. ورود رگولاتور در صورت مشاهده رفتارهای ضد رقابتی از جانب هر یک از اپراتورهای موجود در بازار و اعمال سیاست‌های expost

۶. با عنایت به وجود مقررات exante در حال حاضر و به منظور جلوگیری از اعمال تبعیض بین اپراتورها، مقررات symmetric اعمال شود (اعمال مقررات بر کلیه شرکت‌ها اعم از شرکت مخابرات ایران و سایر اپراتورها).

حضور فعال بانک‌ها در رویداد کیش اینوکس

هفته‌نامه بورس: در نمایشگاه کیش اینوکس ۲۰۲۱، بانک‌ها حضور گسترده‌ای دارند که نشان‌دهنده اهمیت این رویداد پولی و مالی است.

بزرگترین رویداد نمایشگاهی بین‌المللی بازار پول و سرمایه کشور همزمان با نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در مرکز همایش‌ها و مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی جزیره کیش با حضور بانک صادرات ایران و شش شرکت راهبردی در زمینه خدمات مالی و سرمایه‌گذاری برگزار خواهد شد.

شرکت‌های صرافی سپهر، تامین سرمایه سپهر، گروه مالی سپهر صادرات، بیمه سرمد، پرداخت الکترونیک سپهر و کارگزاری بانک صادرات ایران شش شرکت راهبردی و فعال در بازار سرمایه‌اند که در ارائه انواع خدمات مالی و سرمایه‌گذاری، بانک صادرات ایران را در حمایت از تولید و کمک به توسعه زیرساخت‌های اقتصادی کشور همراهی می‌کنند.

همچنین بانک رفاه کارگران، کارگزاری رسمی بیمه رفاه فرازان هدف، سرمایه‌گذاری توسعه سرمایه رفاه، صرافی بانک رفاه کارگران و کارگزاری بانک رفاه کارگران به همراه بانک تجارت و کارگزاری بانک تجارت در این نمایشگاه حضور دارند. گروه مالی بانک مسکن نیز با همراهی کارگزاری بانک مسکن، خدمات ارزی و صرافی بانک مسکن، تامین سرمایه بانک مسکن و واسپاری آباد مسکن میزبان بازدیدکنندگان از نمایشگاه کیش اینوکس ۲۰۲۱ است. از سوی دیگر، بانک ملت، صرافی ملت، تامین سرمایه بانک ملت و کارگزاری بانک ملت با حضور در این رویداد بزرگ به معرفی دستاوردهای خود خواهند پرداخت. همچنین بانک کارآفرین در کنار کارگزاری کارآفرین، صرافی کارآفرین، بیمه کارآفرین و لیزینگ کارآفرین از دیگر بانک‌های حاضر در این رویداد است. از دیگر بانک‌های مشارکت‌کننده در رویداد کیش اینوکس می‌توان به گروه مالی و اقتصادی دی، بانک دی، خدمات ارزی و صرافی دی و کارگزاری بانک دی، همچنین بانک ملی ایران، کارگزاری بانک ملی ایران و صرافی بانک ملی ایران و نیز بانک گردشگری اشاره کرد.

نگاه

جذابیت P/E «ودی»

شرکت بیمه دی با بیش از ۱۷ سال سابقه فعالیت در صنعت بیمه کشور از طریق جذب نیروهای متخصص و اتخاذ راهبردی مدرن و برنامه‌ریزی دقیق در حال ارائه خدمات بیمه‌ای متنوع به اقشار مختلف جامعه است و در همین راستا در حال حاضر با ۲,۵۰۰ میلیارد ریال سرمایه ثبت شده و همچنین تولید حق بیمه سالانه بیش از ۴۰,۰۰۰ میلیارد ریال و برخورداری از بالاترین سطح توانگری در صنعت بیمه (سطح ۱ توانگری با نسبت ۲۴۱) از منظر سهم بازار حائز جایگاه چهارم در بین ۳۳ شرکت فعال در این صنعت است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در میان شرکت‌های بیمه‌ای بازار سرمایه، «ودی» از P/E مطلوب ۴,۲۸ برخوردارست. این در حالی است که P/E گروه بیش از ۲۹ است. همچنین EPS «ودی» معادل ۱۰۵۳ ریال است.

در حال حاضر بیش از دو میلیون بیمه شده در سراسر کشور که قریب به ۳۰ در صد بازار بیمه درمان تکمیلی را شامل می‌شوند، خدمات بیمه‌ای خود را از شرکت بیمه دی دریافت می‌کنند و به همین منظور، این شرکت زیرساخت فناوری مناسبی را از طریق همکاری گسترده با مراکز طرف قرارداد (بیش از ۷,۰۰۰ مرکز) به گونه‌ای فراهم کرده است که بیمه‌شدگان بدون نیاز به معرفی‌نامه کتبی، خدمات درمانی خود را به صورت آنلاین از این مراکز دریافت می‌کنند.

در سال ۱۳۹۸ به انتخاب سازمان مدیریت صنعتی، شرکت بیمه دی به عنوان رتبه نخست در گروه موسسات بیمه‌ای و رتبه‌ای و رتبه سی و هفتم در بین صد شرکت برتر ایرانی برگزیده شد و از منظر دو شاخص فروش و بهره‌وری کلیه عوامل در بین تمام شرکت‌های ایرانی در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ در جایگاه اول قرار گرفت.

در نیمه نخست ۱۴۰۰ میزان حق بیمه تولیدی «ودی» به ۱۰ هزار و ۲۲۷ میلیارد و ۴۲۵ میلیون ریال رسید. همچنین سود سرمایه‌گذاری «ودی» در نیمه نخست امسال به یک هزار و ۱۵۵ میلیارد و ۴۳۰ میلیون ریال بالغ شد.

شرکت بیمه دی، ماموریت اصلی خود را ایجاد اطمینان و آرامش خاطر جمعی با راهکارهای نو از راه جبران یا کاهش مخاطرات بیمه‌شدگان اعلام کرده است. همچنین چشم‌انداز این شرکت تبدیل شدن به پدیده محبوب مشتریان و کسب عنوان پربازده‌ترین شرکت صنعت بیمه کشور تعیین شده است. این شرکت با بهره‌مندی از کارشناسان متخصص و متبحر صنعت بیمه (۵۱۲ نیروی متخصص) و همچنین گسترش شبکه فروش خود در تمامی نقاط کشور با سر لوحه قراردادن شعار تعهد، تخصص و نوآوری به طور مستمر سعی در ارائه خدمات مطلوب به بیمه‌گزاران خود را داشته است.

شرکت بیمه دی در سال ۹۲ فرآیند احیا و بازسازی برند بیمه دی را آغاز کرد. در سال ۹۵ به تدوین چشم‌اندازهای جدید و تبدیل شدن به برند محبوب مشتریان اقدام کرد. همچنین در سال ۹۸ موفق به کسب رتبه نخست در گروه موسسات بیمه‌ای و عنوان پربازده‌ترین شرکت بیمه شد. در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ نیز تاییدیه سطح یک توانگری مالی را از بیمه مرکزی دریافت کرد.

دیدگاه

فرصتی برای بین‌المللی شدن

جعفر ربیعی
مدیرعامل هلدینگ خلیج‌فارس

بدون تردید داشتن روابط بانکی متعارف ، زیرساخت‌های قانونی ، نرم‌افزاری- سخت‌افزاری و همچنین کاهش ریسک‌های کشور از مسیر ایجاد چشم‌انداز روشن اقتصادی به عنوان یکی از پیش‌نیازهای همکاری با بورس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بوده و چنانچه این شرایط فراهم شود می‌توان با یک برنامه‌ریزی درست از فرصت‌های ایجاد شده استفاده کرد.

در صنعت پتروشیمی که از صنایع پیشرو، سودآور و دارای مزیت رقابتی کشور به شمار می‌رود ، می‌توان از فرصت پذیرش در بورس‌های بین‌المللی برای تأمین مالی در این بازارها بهره برد که استفاده از ابزارهای بدهی اسلامی در کشورهای اسلامی فرصت مناسبی را پیش روی این صنعت قرار خواهد داد. کشور ایران با دراختیار داشتن یکی از بزرگترین و سهل‌الوصول‌ترین منابع گازی ونفتی (به عنوان خوراک صنایع پتروشیمی) در جهان ظرفیت بزرگی در پذیرش سرمایه خارجی دارد و پتانسیل تأمین بلند مدت و امن خوراک را برای سرمایه‌گذاران خواهد داشت. فرصت‌های سرمایه‌گذاری چه در بالا دست و چه در پائین دست صنعت به وفور یافت می‌شود که نیازمند سازوکارهایی جهت جذب سرمایه‌های خارجی است. استفاده از ابزارهای نوینی نظیرصندوق‌های پروژه می‌تواند مسیر خوبی برای سرمایه‌گذاران در طرح‌های صنعت نفت و پتروشیمی باشد.

همچنین جذب سرمایه خارجی علاوه بر رونق تولید داخلی و ایجاد اشتغال ، مقاومت در برابر تحریم‌های احتمالی را نیز افزایش خواهد داد که ضرورت توجه به آن چه درحوزه سیاست گذاری کلان و چه سیاست‌گذاری خرد باید جزء اولویت‌ها باشد. هلدینگ خلیج فارس با سرمایه‌گذاری‌های عظیمی که طی سال‌های گذشته انجام داده، اکنون براساس رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی در شاخص‌های متعددی رتبه نخست را در بین شرکت‌های ایرانی داشته و همچنین براساس رده‌بندی نشریه بین‌المللی ICIS هلدینگ خلیج فارس در سال ۱۳۹۸ در رتبه چهلم شرکت‌های شیمیایی و پتروشیمیایی دنیا قرار گرفت.این هلدینگ در سال‌های اخیر همواره توجه خاصی به بازار سرمایه داشته و تلاش کرده از تمامی ابزار موجود در بازار سرمایه بهره لازم را در جهت تسهیل امور ببرد.همچنین در راستای کمک به توسعه هر چه بیشتر بازار سرمایه از یک سو نسبت به عرضه شرکت‌های تابعه در بورس و از سوی دیگر اقدام به راه‌اندازی یکی از بزرگترین صندوق‌های بازارگردانی داشته که توانسته نقدشوندگی کافی را درسهام این شرکت و شرکت‌های تابعه و در شرایط دشوار بازار ایجاد کند.این رویکرد مثبت هلدینگ خلیج فارس به بازار سرمایه کشور، در صورت فراهم شدن فرصت‌های بین‌المللی نیز تداوم خواهد داشت و به پشتوانه سودآوری مناسب و برند خوب از پیشگامان ورود به عرصه بورس‌های بین‌المللی خواهد بود. البته همانطور که پیشتر هم بیان شد چنین رویدادی نیازمند بهبود روابط مالی و بانکی در کنار بهبود فضای اقتصادی و اعتماد متقابل است.

اگرچه شرکت‌ها دراین زمینه دنباله‌روی سیاست‌های سازمان بورس و همچنین بانک مرکزی هستند ، اما در وهله نخست نیاز است این نهادها شرایط و زیرساخت مورد نیاز را در اختیار شرکت‌ها قرار دهند.

صنعت بیمه؛ مصمم در مسیر تحول دیجیتال

اسماعیل دلفراز
مدیرعامل بیمه ملت

انتشار مستمر داده‌های کمی صنعت بیمه به فعالان این صنعت کمک می‌کند تا از این ابزار کاربردی در تدوین راهبردها و برنامه‌های عملیاتی خود بهره بگیرند. خوشبختانه بیمه مرکزی نیز در این حوزه به شکل مستمر و منظم فعال بوده و داده‌های سری زمانی، سالانه، چندماهه و... را به تفکیک رشته و شرکت‌های بیمه‌گر منتشر می‌کند. با این اتفاق، شرکت‌های بیمه‌ای قادر خواهند بود تا با نگرش و تحلیل عملکرد آماری خود، صنعت و همچنین رقبا، عملکرد خود را در حوزه‌های مختلفی نظیر توانگری، ترکیب پرتفوی، مدیریت ریسک، مشتری‌مداری، محصولات و الگوهای نوین بیمه‌گری بهبود ببخشند.

طبق آخرین آمار منتشر شده توسط بیمه مرکزی، صنعت بیمه ایران در هفت ماهه نخست سال ۱۴۰۰، به میزان ۶۰/۲ هزار میلیارد تومان حق بیمه تولید و ۲۹/۳ هزار میلیارد تومان خسارت پرداخت کرده و گفتنی است دو شاخص یادشده نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب رشد ۴۱/۲ و ۳۶/۵ درصدی داشته‌اند.

همچنین صنعت بیمه در هفت ماهه نخست سال جاری، تعداد ۳۸/۶ میلیون بیمه‌نامه صادر و ۲۷/۸ میلیون فقره خسارت پرداخت کرده است که به نسبت مدت زمان مشابه سال گذشته به ترتیب ۲/۵ و ۲۱/۲ درصد رشد کرده‌اند، اما در این میان، سه رشته بیمه شخص ثالث و مازاد، درمان و زندگی به ترتیب دارای بیشترین میزان سهم از پرتفوی حق‌بیمه صنعت بیمه بوده‌اند. رشته زندگی مشابه سال گذشته، در سه رشته اول پرتفوی صنعت حاضر بوده که این موضوع را می‌توان اتفاق مناسبی قلمداد کرد.

شایان ذکر است که نسبت خسارت با کاهش ۱/۷ واحدی نسبت به مدت زمان مشابه به میزان ۴۸/۶ درصد رسیده که نویدبخش بهبود در فرآیندهای مدیریت ریسک صنعت است.

چشم‌انداز صنعت بیمه

طبق اهداف سند چشم‌انداز کشور در افق ۱۴۰۴، صنعت بیمه ایران باید تا سال ۱۴۰۴ به ضریب نفوذ هفت درصدی برسد و بتواند مقام نخست را در منطقه آسیای میانه، خاورمیانه و شمال آفریقا کسب کند. همچنین طبق ماده ۱۱ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران، سهم بیمه‌های عمر از حق‌بیمه تولیدی بیمه‌های بازرگانی کشور باید حداقل تا پنجاه درصد نسبت به سال ۹۵ اجرای قانون برنامه افزایش یابد، اما تا به امروز شاخص مذکور از کمیت ۱۲ درصدی در سال پایه به حدود ۱۵ (و نه ۱۸ درصد) رسیده است.

مواجهه صنعت بیمه با چالش‌های متعددی نظیر شیوع کرونا، تحریم‌های ظالمانه، تغییرات اقلیمی، تورم، تداوم ریسک‌های دورن و برون‌زای متعدد و...، منجر به آن شده تا اهداف تعیین شده صنعت بیمه در اسناد بالادستی، فعلا دور از دسترس به نظر برسد، اما صنعت بیمه مصمم است تا در ادامه راه با حرکت به سمت تحول دیجیتال و همچنین بهره‌گیری از نیروهای توانمند کشور با سرعتی دوچندان به اهداف تعیین‌شده برسد.

بدین منظور و طبق چشم‌اندازی که در سال ۹۹ برای صنعت بیمه تدوین شد، «صنعت بیمه ایران در افق ۱۴۰۴، صنعتی خواهد بود توانا، هوشمند، مشتری مدار و کارا که ضمن توجه به منافع کلیه ذی‌نفعان با ارائه محصولات متناسب با نیاز آحاد جامعه، پوشش ریسک‌های متعارف، نوظهور و حوادث طبیعی را با رویکرد پیشگیرانه به عهده داشته، حامی و توان‌بخش اقتصاد بوده و نقش به‌سزایی را در رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی ایفا کند.»

بر اساس بیانیه چشم‌انداز فوق، مهمترین عناصری که صنعت بیمه باید در انتهای افق مذکور به آن برسد عبارت خواهند بود از: ارتقاء توانگری کل صنعت، تبدیل شدن به صنعتی هوشمند، ارتقای مشتری مداری، تبدیل شدن به صنعتی کارا، ارتقای توجه به منافع کلیه ذی‌نفعان، ارائه محصولات متناسب با نیاز آحاد جامعه، پوشش ریسک‌های متعارف، نوظهور و حوادث طبیعی، ایفای نقش حامی و توان بخش اقتصاد، ایفای نقش بسزا در رشد اقتصادی و همچنین رفاه اجتماعی.

امید است تا با به‌کارگیری کلیه ظرفیت‌های موجود و همدلی و همیاری سایر دستگاه‌های دولتی و خصوصی صنعت بیمه شکوفا شده و بتواند به نوبه خود به رونق مجدد اقتصاد کشور کمک کند.

تحول دیجیتال؛ نیازمند تخصص جدید

محمدمهدی بهشتی‌نژاد
کارشناس بازارهای مالی

صنعت بیمه در ایران با وجود نقش‌آفرینی قابل توجه در سپهر اقتصادی و اجتماعی کشور، هم‌اکنون درگیر فرصت‌ها و چالش‌هایی است که بررسی و تحلیل دقیق آن با ایجاد درک مشترک در بین سیاستگذاران و فعالان صنعت بیمه، فضا را برای اتخاذ راهبردهای اثربخش در گذار از این مرحله حساس از سیر تطور این صنعت مهیا می‌سازد.

در این نوشتار به اجمال به برخی از مهمترین چالش‌های پیش‌روی صنعت بیمه پرداخته می‌شود. چالش‌هایی که مدیریت اثربخش آن با مشارکت همه ذینفعان می‌تواند یک پیشران قوی برای گذار از این نقطه تاریخی به حساب آید و در مقابل عدم کاربست ظرافت‌های مدیریتی و توجه به تحلیل ذینفعان و بی‌توجهی به آن تهدید بزرگی برای صنعت بیمه محسوب می‌شود.

■ چالش اول، بحث عدم امکان اخذ پوشش‌هایی بیمه اتکایی از خارج از کشور به عنوان یک از اصول مدیریت ریسک در کسب و کار بیمه است. تحریم‌های گسترده در دهه اخیر، سازوکار انتقال و توزیع ریسک کشور را با چالش مواجه ساخته و صنعت بیمه را در برابر ریسک‌های بزرگ و فاجعه آمیز آسیب‌پذیر کرده است؛ ضمن این‌که ظرفیت قبول ریسک را نیز محدود کرده است. این موضوعی است که باید به طور جدی بررسی و راه‌حل قابل قبولی برای آن ارائه شود.

■ چالش دوم اینکه بینش‌ها، رویکردها و مدل‌های کسب و کار سنتی در بازار بیمه کشور در شرایطی است که پاسخ‌گویی به تغییرات فناورانه، اقتضائات توسعه صنعتی، اجتماعی و فرهنگی و انتظارات بیمه‌گزاران، اتخاذ رویکردها و مدل‌های جدید کسب و کار بیمه به ویژه در حوزه مدیریت بازاریابی اعم از توسعه محصولات و خدمات جدید، قیمت‌گذاری، توزیع و فرآیندهای زنجیره ارزش را می‌طلبد.

■ چالش سوم، موضوع چالش تحول دیجیتال به عنوان یک ضرورت در صنعت بیمه نه صرفا به عنوان یک ابزار فناورانه، بلکه به عنوان یک تحول و در سطح بالاتر یک انتقال پارادایمی در کسب و کار بیمه به ویژه در مفاهیمی همچون حق انتخاب و کنترل بیمه‌گزار، ارتقای دسترسی، سفارشی‌سازی محصولات و خدمات بیمه با توجه به نیازهای بازار هدف و یکپارچگی زنجیره تامین و زنجیره ارزش بیمه در یک اکوسیستم بر بستر فناوری‌های ساختارشکن است که محصولات و خدمات بیمه‌ای را در یک تجربه خوشایند سفارشی‌شده از طریق کانال‌های همه‌کاره با یک کلیک به بیمه‌گزار ارائه دهد. با وجود اهمیت موضوع، صنعت بیمه هنوز فاقد یک چارچوب و نقشه راه توسعه تحول دیجیتال در کشور است که علاوه بر ایجاد یک درک مشترک، منافع همه ذی‌نفعان و بازیگران صنعت را تامین و تلاش‌های آنها را یکپارچه کند.

■ چالش چهارم، ماهیت و شکل رقابت در صنعت بیمه است که در فقدان مزیت رقابتی ویژه، متاسفانه بیشتر مبتنی بر نرخ‌شکنی و جنگ قیمتی است؛ بدین شکل قواعد حرفه‌ای و اصول مدیریت ریسک در رقابت بین شرکت‌های بیمه، فدای تلاش در به دست آوردن سهمی از بازار موجود می‌شود. در بلندمدت این شکل از رقابت، علاوه بر اینکه به توسعه بازار بیمه در کشور و ایجاد ارزش جدید برای بیمه‌گزار نمی‌انجامد، بلکه حاشیه سود صنعت بیمه را نیز به شدت کاهش می‌دهد.

■ چالش پنجم، سهامداران حقوقی غیربیمه‌ای بعضی از شرکت‌های بیمه است که با ماهیت صنعت بیمه آشنایی کافی ندارند و فشار زیادی بر هیات عامل شرکت‌های بیمه برای رشد فروش و کسب و شناسایی سود در کوتاه‌مدت وارد می‌کنند؛ نتیجه این نگاه تلاش ناگزیر برای توسعه سهم بازار به هر قیمت می‌شود که نتیجه آن نه تنها افزایش سودآوری نیست، بلکه حاشیه سود شرکت بیمه و صنعت را کاهش می‌دهد و یک چرخه منفی را توسعه می‌دهد، این در حالی است که صنعت بیمه بر خلاف دیگر صنایع در بلندمدت است که ارزش افزوده بالایی برای سهامداران ایجاد می‌کند.

■ چالش ششم و آخر از مجموعه چالش‌های صنعت بیمه که در این نوشتار به آن پرداخته شد، فقدان مدیریت دانش و توسعه سرمایه‌های انسانی در صنعت بیمه به شکل اثربخش و کارآمد است. بخش قابل توجهی از کارشناسان فنی و توانمند صنعت بیمه در حوزه مدیریت ریسک، ارزیابی خسارت و فرآیندهای بیمه‌گری در حال بازنشسته شدن هستند؛ در حالی که تجربه و دانش ضمنی ایشان به نسل‌های بعدی کارشناسان صنعت بیمه منتقل نشده است. از طرف دیگر روزآمدی و رقابت‌پذیری در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و پاسخ‌گویی به نیازهای متنوع بیمه‌ای کشور نیازمند تخصص‌های جدید و بعضا بین رشته‌ای است. به عنوان نمونه توسعه تحول دیجیتال در صنعت بیمه نیازمند تخصص‌های جدید بین رشته‌ای در حوزه فناوری اطلاعات، هوش مصنوعی، بیمه، طراحی زنجیره ارزش و... است.

الزام توسعه تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی

شاهین شایان آرانی
کارشناس ارشد بازارهای مالی و بین‌المللی

تأمین مالی پروژه‌های دولتی معمولاً حجم بالا، ماهیت بلندمدت و استراتژیک دارند. اکثر پروژه‌های دولتی مرتبط با طرح‌های زیر بنایی و ساختاری بوده که منابع موردنیاز آن‌ها کمتر از طریق بازارهای سرمایه جذب می‌شود. ماهیت بلندمدت، ریسک نسبی بالا و سوددهی نسبتاً پایین عامل اصلی عدم توان جذب منابع مالی برای طرح‌های دولتی از طریق بازار سرمایه است. عمده روش‌های جذب منابع مالی برای این‌گونه طرح‌ها از طریق انتشار اوراق بدهی یا قرضه در سطح داخلی و یا بین‌المللی، تضمین‌شده توسط دولت‌ها و یا از طریق جذب منابع از بانک‌های توسعه‌ای بین‌المللی صورت می‌گیرند. اکثر دولت‌های موفق در جذب منابع از بازار سرمایه، از طریق ایجاد شرکت‌های جانبی در جهت به مشارکت گرفتن بخش‌های خصوصی، عمومی و بین‌المللی و ارائه تضمین‌های لازم (Public Private Partnership) اقدام کرده‌اند.

حجم فعل‌وانفعال جذب منابع جدید در بازار سرمایه ایران در حد و اندازه‌ای نیست که بتواند منابع حجیم و بلندمدت موردنیاز طرح‌های دولتی را تأمین کند. گرایش برای جذب منابع مالی برای طرح‌های دولت از طریق بورس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی هم حرکت موفقی نخواهد بود. این بورس‌ها برای جذب منابع دولتی و بلندمدت مناسب نمی‌باشند، مگر اینکه از طریق به مشارکت گرفتن بخش‌های خصوصی در داخل کشور و ایجاد مشارکت‌های بین‌المللی در خارج مدنظر قرارگیرند. همچنین با توجه به محدودیت‌های تحریم و ساختاری برای جذب منابع مالی لازم دولت، اقدامات زیر به ترتیب اهمیت می‌توانند صورت‌پذیرند.

- انتشار اوراق مشارکت و صکوک تضمین‌شده دولتی با ساختارهای متنوع ریالی و ارزی میان تا بلندمدت با نرخ‌های جذاب و مورد طلب بازار در داخل کشور (استفاده از تخصص مهندسی مالی برای این منظور واجب است).
- مذاکره و تعامل فعال با بانک‌های توسعه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی در جهت جذب منابع مالی لازم. این بانک‌ها شامل بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه آسیایی، بانک توسعه آفریقایی و بانک جهانی و غیره می‌شوند.
- سعی در مذاکره و تعامل فعال با نهادهای رتبه بند اعتباری بین‌المللی در جهت کسب رتبه اعتباری مقبول برای کشور و شرکت‌های داخلی در جهت انتشار اوراق متنوع مشارکت، صکوک و قرضه بین‌المللی.
- توسعه بخش خصوصی واقعی و نه خصولتی، همراه با به مشارکت گرفتن بخش خصوصی واقعی در پیشبرد اهداف توسعه‌اقتصادی.

ضعف انضباط و بی نظارتی

در مورد تبعات مختلف تمرکز دولت‌ها برای جبران کسری بودجه با استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه باید اعلام داشت که کسری بودجه در یک دولت پدیده بسیار منفی محسوب شده و عامل مهمی برای استقراض بی‌رویه و افزایش تورم در کشورها تلقی می‌شود. کسری بودجه علامت جدی در مورد عدم وجود انضباط مالی و مدیریتی در ساختار مدیریتی دولت‌هاست. همچنین افزایش این کسری دلیل بر بی‌توجهی دولت‌ها به این ضعف و عدم توان نهادهای ناظر از قبیل مجلس و دیگر نهادهای نظارتی در نظارت بر برنامه‌وبودجه کشور است. البته این موضوع در کشور ما، با توجه به افزایش کسری بودجه، پیام جدی اقتصادی دال بر ضعف انضباط مالی و مدیریتی دولت‌ها و بی نظارتی نهادهای مسئول بر نظارت یا مجلس، دیوان محاسبات و بازرسی کل کشور تلقی می‌شود.

عامل تلاطم و به هم ریختن تعادل بازار

همان‌طور که توضیح داده‌شد، عمده روش‌های جذب منابع مالی برای طرح‌های دولت از طریق انتشار اوراق بدهی یا قرضه تضمین‌شده دولتی در سطح داخلی یا بین‌المللی و یا از طریق جذب منابع مالی از بانک‌های توسعه‌ای بین‌المللی می‌تواند صورت‌گیرد. بر این اساس به‌هیچ‌عنوان کسری بودجه نباید از طریق بازار سرمایه که دنبال بازدهی و سوددهی است، تأمین شود. گذشته از این، حجم فعل‌وانفعال جذب منابع موردنیاز دولتی در بازار سرمایه ایران در حد و اندازه‌ای نیست که بتواند منابع موردنیاز طرح‌های دولتی را تأمین کند. ورود دولت به بازار سرمایه به این منظور به‌غیراز متلاطم و به هم ریختن تعادل بازار و ایجاد قیمت‌های صوری هیچ تأثیر مثبتی نخواهد داشت. بر این اساس،با توجه به کسری قابل‌توجه بودجه ۱۴۰۰و شرایط کنونی اقتصاد کشور، راه‌حل‌های قابل‌استفاده و راهبردی به ترتیب اولویت پیشنهاد می‌شود.

- کاهش جدی هزینه‌های دولت در کوتاه‌مدت از طریق برون‌سپاری اکثر فعالیت‌ها و واگذاری دارایی‌ها به بخش‌های خصوصی. در کنار این اقدام، باید با جدیت نسبت به ایجاد نظم و انضباط مالی در کلیه وزارتخانه‌ها و نهادهای وابسته به دولت اقدام داشت.
- سعی در اصلاح نظام جمع‌آوری مالیات و عوارض گمرکی به‌صورت عادلانه در جهت افزایش درآمدهای دولت.
- سعی در جذب منابع مالی خارجی از طریق استقراض از بازارهای مالی بین‌المللی (اوراق صکوک ارزی)، بانک‌های تجاری و توسعه‌ای و مشارکت با شرکای خارجی.
- سعی در جذب منابع مالی داخلی از طریق انتشار اوراق مشارکت و صکوک ریالی و ارزی، فروش اموال منقول و غیرمنقول و واگذاری سهام شرکت‌های دولتی.

در مجموع با عملیاتی شدن تدابیر مذکور می‌توان از طریق جذب منابع مالی غیر تورم‌زا، کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمدها به هدف کاهش کسری بودجه و تأمین منابع لازم برای پروژه‌های دولتی رسید.

عدم تعادل بین درآمد و هزینه بانک‌ها

علی اصغر اکبری
کارشناس بازارهای مالی

بانک و صنعت بانکداری به عنوان یکی از بازوهای اقتصادی کشور نقش بسزایی درکیفیت فعالیت و بازدهی سایر صنایع موجود در کشور ایفا می‌کند؛ به طوری که بهبود در این بخش می‌تواند بهبود سایر صنایع را به همراه داشته باشد، اما این صنعت طی سال‌های اخیر با چالش‌هایی روبه‌رو بوده که نه تنها بخش پولی بلکه سایر بخش‌های اقتصادی کشور را نیز دستخوش تغییر کرده است.

بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر و سیاست‌گذار، اصلی‌ترین چالش موجود در این صنعت را عهده‌دار است؛ عدم استقلال مدیریتی بانک مرکزی نسبت به دولت مهمترین مساله چالش برانگیز موجود در اقتصاد کشور است، به طوری که دولت همواره در هر جا که نتواند با سیاست‌های خود در بخش مالی چاره‌اندیشی کند با اعمال سیاست‌های دستوری از طریق اعمال نفوذ در بانک مرکزی اقدام می‌کند که این موضوع به طور کامل عدم استقلال بانک مرکزی را گواهی می‌کند.

اگر بخواهیم چالش صنعت بانکداری را به شکل کوچکتر و در سطح بانک‌ها ببینیم، به دور شدن بانک‌ها از انجام فعالیت اصلی خود می‌رسیم. به طور کلی فعالیت اصلی بانک‌ها تامین مالی بخش خرد اقتصاد است؛ به این صورت که با جذب سپرده اقدام به تامین منابع کرده و این منابع را به شکل تسهیلات به افراد تخصیص دهند. ذکر این نکته مهم است که بخش کلان و صنایع بزرگ باید از طریق بازار سرمایه در جهت تامین منابع مورد نیاز خود اقدام کنند؛ چراکه حجم منابع مورد نیاز بالای آنها باعث خروج بخش اعظم منابع از بانک و در نتیجه دور ماندن بانک‌ها از انجام وظیفه اصلی خود می‌شود؛ هرچند این مساله طی سال‌های اخیر با شناخته‌تر شدن بازار سرمایه تا حد قابل قبولی اصلاح شده است.

تخصیص منابع در سال‌ها با عدم اعتبارسنجی درست مشتریان به معضل بزرگی برای بانک‌ها تبدیل شده به طوری که باعث تبدیل منابع بانک به منابع غیرنقد از محل تملیک اموال رد دیونی شده است. از دیگر چالش‌های موجود در صنعت بانکداری کشور می‌توان به مدیران دولتی و رقابت ناسالم به دلیل عدم شناخت دانش رقابت در این صنعت اشاره کرد. عدم وجود تعادل بین درآمدها و هزینه‌ها یکی از دیگر از چالش‌های موجود در صنعت بانکداری کشور به حساب می‌آید. محل درآمدی بانک‌ها که همان تسهیلات اعطا شده است، هر لحظه ممکن است وصول نشود، اما هزینه‌های بانک‌ها در هر ماه باید در قبال سپرده‌ها پرداخت شود. این عدم تعادل در دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها نیز مشهود و مورد توجه است. سپرده‌های موجود در بانک‌ها همواره پتانسیل تبدیل به نقد شدن و خروج از بانک را دارند و این در حالی است که دارایی‌های غیرنقد و غیرمولد بانکی از این پتانسیل برخوردار نیستند. طبق ماده ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، بانک‌ها موظف به واگذاری سالانه ۳۳ درصد از اموال مازاد خود هستند و در صورت عدم اجرای این قانون متقبل جریمه‌های تعریف شده در این قانون می‌شوند، اما همچنان با وجود این قانون و تلاش بانک‌ها برای واگذاری نیز بخش اعظمی از دارایی‌های بانک‌ها قابلیت تبدیل به نقد شدن را ندارد.

برای رفع این چالش‌ها راهکارهای متفاوتی براساس بازه‌های زمانی مختلف وجود دارد. از جمله این راهکارها می‌توان به تسهیل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از طریق بازار سرمایه و تمرکز بانک‌ها به تامین مالی بخش‌های خرد، تفکیک مدیریت بانک مرکزی و استقلال آن از دولت، اصلاح اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها، آموزش مدیران در جهت اجرای رقابت سالم و اجازه ورود تفکر غیردولتی به بدنه بانک‌ها و... اشاره کرد.

■ با مهر همراهیم...

با کارگزاری مهر اقتصاد ایرانیان آشنا شوید

هفته‌نامه بورس: شرکت کارگزاری مهراقتصاد ایرانیان در بهار سال ۱۳۷۹ فعالیت خود را در بازار سرمایه با هدف جلب اطمینان و افزایش هرچه بیشتر رضایت مشتریان، افزایش تنوع ارائه خدمات، ارائه بالاترین سطح خدمات مالی، اشاعه فرهنگ صحیح سرمایه‌گذاری و افزایش سطح دانش بورسی سهامداران و... شروع کرده و با تکیه بر نیروهای متخصص و ارائه خدمات منظم، تمام توان خود را در راستای تکریم مشتریان به کار گرفته است. همچنین در جهت جلب اعتماد مشتریان گرامی از هیچ تلاشی دریغ نکرده است و نتیجه این اعتماد، همراهی بیش از ۸۰ هزار نفر از شما عزیزان است. در راه خدمت‌رسانی هرچه بهتر و گسترده‌تر، ۲۲ شعبه در سراسر کشور تاسیس کرده‌ایم.

کارگزاری مهراقتصاد ایرانیان تلاش دارد تا به عنوان مجموعه‌ای متفاوت و هوشمند، همراه خوبی برای علاقه‌مندان بازار سرمایه باشد. نقطه آغاز همراهی ما، حضور همکاران فداکارمان است که نه تنها تلاش می‌کنند بالاترین سطح مهارت را کسب کنند بلکه موتور محرک و عامل توانمندسازی ما در ارائه هر چه بهتر خدمات نوآورانه به مشتریان هستند.

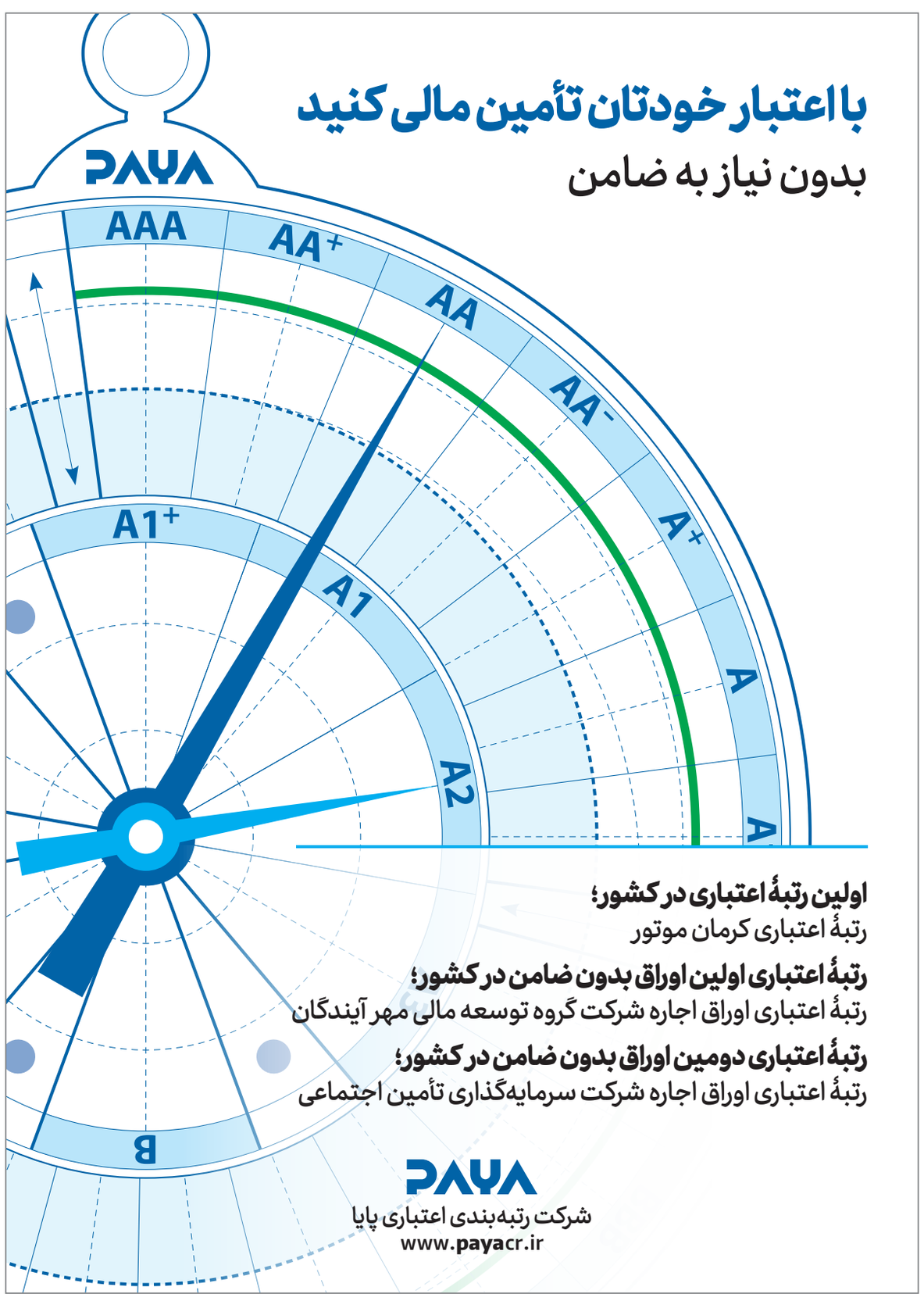
افتخار داریم ضمن تعامل مستمر با مشتریان، همواره از آنها الهام گرفته، آنها را در خلق آرزوهای مالی‌شان همراهی کنیم و بیش از هرچیز به مشتریان خود می‌اندیشیم. در همین راستا باشگاه مشتریان خود را با خدمات متنوع و جذاب ایجاد کرده و با توجه به استقبال روزافزون مردم از بازار سرمایه، با هدف آسایش و راحتی مشتریان امکان دریافت تمامی خدمات به صورت آنلاین و ثبت‌نام غیرحضوری را نیز فراهم کرده‌ایم.

در راه رسیدن به اهداف اولیه خود که یکی از مهمترین آنها، یادگیری مباحث بورسی و افزایش سطح آگاهی و دانش مشتریان است و منجر به سود حداکثری و رشد سرمایه آنان می‌شود، اقدام به برگزاری کلاس‌های حضوری و غیرحضوری و دوره‌های آموزشی در سالن اجتماعات که دارای ظرفیت ۸۰ نفری است، کرده‌ایم.

کارگزاری مهراقتصاد ایرانیان در حال حاضر دارای رتبه «الف» در میان ۱۰۸ شرکت کارگزاری فعال بوده و دارای مجوز ارائه خدمات در بخش‌های معاملات اوراق تامین مالی، مشاوره عرضه و پذیرش اوراق بهادار، معاملات برخط اوراق بهادار، مرکز تماس، معاملات بورس کالا و انرژی و مجوز برگزاری دوره‌های آموزشی از طرف کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار است.

- چشم‌انداز مجموعه کارگزاری مهراقتصاد ایرانیان:
- جلب اعتماد هرچه بیشتر مشتریان
- به کارگیری متخصصان و سرمایه‌های انسانی
- نوآوری خدمات و بهره‌گیری از آخرین فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی
- پوشش وسیع‌ترین خدمات و گستره بازار

سخن هفته

عالی بودن یک مقصد نیست، بلکه یک سفر ادامه‌دار است که هیچ وقت پایان نمی‌یابد.

«برایان‌تریسی»

■ صاحب امتیاز: شرکت نیکان رسانه بازار سرمایه
■ مدیر مسئول: امیرآشتیانی عراقی
■ قائم مقام مدیرمسئول: معراج نادری فصیح
■ دبیر تحریریه: حبیب علیزاده
■ تحریریه: ارمغان جوادنیا، ملیکا حمزه‌ئی، ایمان چگینی، زهره فدوی، شهربانو جمشیدی، مینا هرمزی، بهناز صفری

■ سردبیر گروه نشریات: علی شریفی نیستانی
■ مدیر هنری: سید مهدی لنکرانی
■ صفحه آرا: مهسا سادات کیائی
■ ویراستار: نسرین اسلامی
■ دبیر عکس: یلدا معیری
■ بازرگانی: نسیم بهمنی، گلاره صلحی، سارا تاجی، فاطمه فراهانی

■ امور مالی و اداری: میلاد کرمی، حدیثه مهین‌روستا
■ ناظر فنی:هادی میرزایی
■ توزیع و اشتراک: سارا مهرجو، ترانه ابوالحسن‌پور
■ امور اداری: یلدا تاجدار
■ آمار و پردازش اطلاعات: شرکت نوآوران امین
■ نشانی: تهران، میدان گلها، بزرگراه شهید گمنام، خیابان جهان‌آرا، کوچه ۱۳/۲ (بابک)، پلاک ۱۶ ، طبقه دوم
■ تلفن: ۸۸۶۳۵۸۰۸ – ۸۸۰۲۷۳۷۸ – ۴۱۶۷۴۰۰۰ (۰۲۱)
■ فکس: ۴۱۴۲۵۸۹۴ (۰۲۱)
■ چاپ: مؤسسه جام‌جم برتر برنا
■ فروش برخط: jaaar.com / fidibo.com / taaghche.com
■ ایمیل مدیر مسئول: amir.ashtiani@gmail.com

ISSN: 2252 - 035X

سیزدهمین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کشور
هشتمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی سازی

kish 2021 Invex®

برنامه همایش‌ها و نشست‌های تخصصی رویداد KishINVEX® 2021

۸ لغایت ۱۱ آذر ماه ۱۴۰۰ — مرکز همایش‌های بین‌المللی جزیره کیش

	سالن خلیج فارس		سالن رازی	سالن خوارزمی
	۰۹:۰۰ – ۱۱:۳۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰
سه‌شنبه ۹ آذر	**همایش الگوی مطلوب حکمرانی اقتصادی** موازنه سیاست، اقتصاد و سرمایه گذاری • بررسی جوانب پیوستن ایران به پیمان شانگهای در تکمیل پیوند با اوراسیا و پروژه کمربند – راه • تحلیل سند همکاری ۲۵ ساله ایران و چین، فرصت ها و تهدیدها • فرصت های توسعه همکاری های تجاری ایران با همسایگان و کشورهای منطقه • نقش مناطق آزاد و بورس بین الملل در جهانی سازی اقتصاد ایران • پیش بینی آینده اقتصاد در سناریوهای مختلف پیش رو		روش های تامین مالی مگاپروژه ها و طرح های بزرگ صنعتی کشور – راهکارها و چالش ها • روش های تامین مالی پروژه ها از بازار پولی کشور با مروری بر تجربیات گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس • روش های تامین مالی پروژه ها از طریق بازار سرمایه	نقش فین تک در توسعه بازار سرمایه (تامین سرمایه تمدن)	استراتژی سرمایه گذاری در راستای توانگری و توانمندسازی سهامداران (بیمه کوثر)

	سالن ابن سینا		سالن رازی		سالن خوارزمی		سالن ملاصدرا		سالن ابوریحان	
	۰۹:۳۰ – ۱۱:۳۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰	۰۹:۳۰ – ۱۱:۳۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰	۰۹:۳۰ – ۱۱:۳۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰	۰۹:۳۰ – ۱۱:۳۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰	۰۹:۳۰ – ۱۱:۳۰	۱۲:۰۰ – ۱۴:۰۰
چهارشنبه ۱۰ آذر	بودجه 1401 و روند بازارهای مالی تا پایان سال (کارگزاری بانک تجارت)	روش های نوین تامین مالی از طریق بازار سرمایه (تامین سرمایه خلیج فارس)	مناطق آزاد، پیشران توسعه مالی (دبیرخانه شورایعالی مناطق ازاد)	افق پیش روی اقتصاد مسکن در ایران (شرکت سرمایه گذاری مسکن)	معرفی حمایت ها و جذابیت های سرمایه گذاری در استارت آپ ها و شرکت های دانش بنیان (معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری)	فرصت های سرمایه گذاری در حوزه علم، فناوری و نوآوری (صندوق نوآوری و شکوفایی)	کارگاه آموزشی ۱۰ اشتباه رایج در تنظیم قراردادهای تجاری (دادبانان دانا)	کارگاه آموزشی ۷ اشتباه رایج مدیران در اداره شرکت های تجاری (دادبانان دانا)	مدیریت حرفه ای دارایی از طریق سبدگردانی (گروه سرمایه گذاری ملی ایران)	
پنج‌شنبه ۱۱ آذر	اقتصاد دیجیتال و مسیر کسب و کارهای آینده (کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس شورای اسلامی)	معرفی خدمات سوپرمارکت مالی بانک صادرات ایران (بانک صادرات ایران)	گرایش های نوین سرمایه گذاری در مناطق آزاد و ویژه جهان (دبیرخانه شورایعالی مناطق ازاد)	اوراق سلف موازی استاندارد مسکن روش تامین مالی پروژه های صنعت ساختمان (گروه سرمایه گذاری مسکن)	انضباط اقتصادی بر محور داده (آرنیکاطرح- نوآوران امین)		تحلیل فرصت های سرمایه گذاری در شرایط نااطمینانی (فرصت یابی، فرصت سازی، سناریونگاری، اولویت بندی) (سپینود شرق)			

